

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašiny a soudců Mgr. Aleše Smetanky a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **Imex Group s.r.o.**, se sídlem Zkrácená 3223/46, Ostrava, zastoupená JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Bubeníčkova 502/42, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, se sídlem Na Františku 32, Praha 1, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 4. 2023, č. j. 3 A 88/2021 - 50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně požádala dne 16. 7. 2007 o udělení licence k vývozu 150 000 kusů nábojů ráže 9 x 18 mm *Makarov* do Afghánistánu. V žádosti uvedla požadovanou dobu platnosti licence do 30. 6. 2008. Licenční správa Ministerstva průmyslu a obchodu jako správní orgán prvního stupně vydala dne 30. 10. 2007 rozhodnutí pod č. j. 27828/07/07430/07400, jímž podle § 18 písm. c) zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, neudělila žalobkyni licenci k vývozu daného vojenského materiálu.

[2] Žalobkyně podala proti prvostupňovému rozhodnutí rozklad. Rozhodnutím ze dne 11. 3. 2008, č. j. 44486/07/07400/01000, jej ministr průmyslu a obchodu podle § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2014, zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[3] Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který rozsudkem ze dne 20. 11. 2008, č. j. 11 Ca 132/2008 - 76, rozhodl o jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Následnou kasační stížnost žalovaného Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 30. 9. 2009, č. j. 9 As 42/2009 - 124, zamítl.

[4] Na žádost žalobkyně ze dne 22. 2. 2010 bylo řízení před žalovaným přerušeno. Na základě další žádosti žalobkyně doručené žalovanému dne 25. 12. 2020 se v řízení pokračovalo. Žalobkyně tímž podáním označeným jako *Odstranění vad žádosti* žádala o změnu doby platnosti licence na 18 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o jejím vydání. Následně ministr průmyslu a obchodu vydal usnesení ze dne 21. 5. 2021, č. j. MPO 400572/21/21200/01000, jímž podle § 90 odst. 4 správního řádu prvostupňové rozhodnutí zrušil a správní řízení zastavil, neboť se žádost stala zjevně bezpředmětnou v důsledku marného uplynutí navrhované doby platnosti licence.

[5] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u městského soudu. Především v ní namítala, že jí žalovaný upřel právo odstranit vadu žádosti spočívající v marném uplynutí navrhované doby platnosti licence. Rovněž rozporovala výklad § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, podle kterého žalovaný v jejím případě postupoval.

[6] Městský soud žalobu napadeným rozsudkem zamítl. V jeho odůvodnění mimo jiné uvedl, že výklad § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu aplikovaný žalovaným má oporu v ustálené judikatuře správních soudů. Pokud jde o tvrzené odepření práva odstranit vadu žádosti, soud se přiklonil k názoru žalovaného, podle něhož žádost splňovala obligatorní zákonné náležitosti. Pokud se žádost stala plynutím času neaktuální, nejedná se o odstranitelnou vadu ve smyslu § 45 odst. 2 správního řádu. Odkázal k tomu opět na rozhodovací praxi správních soudů. Doplnil rovněž, že podání žalobkyně ze dne 25. 12. 2020 nebylo možno vyhovět ani postupem § 41 odst. 8 správního řádu, jelikož nebyly splněny podmínky daného ustanovení – žalobkyně učinila podání až po vydání prvostupňového rozhodnutí a nedoložila hrozící vážnou újmu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[8] Stěžovatelka v první řadě trvá na svém názoru, že její žádost v době vydání rozhodnutí žalovaného neměla veškeré náležitosti, neboť doba platnosti licence, kterou v původní žádosti uvedla, nemůže vést k jejímu kladnému vyřízení. Měla tedy mít možnost tuto vadu odstranit a nerozumí tomu, proč jí žalovaný neumožnil změnit původně navrhovanou dobu platnosti licence v rozkladovém řízení.

pokračování

[9] Podle stěžovatelky nemůže uvedená odstranitelná vada zakládat důvod k zastavení řízení ve smyslu § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Stěžovatelka má za to, že by správní orgány mohly její žádost vyhodnotit jako zjevně bezpředmětnou tehdy, pokud by se vydáním jakéhokoli rozhodnutí její právní postavení nezměnilo. Taková však situace v daném případě není. Po zastavení řízení totiž z pohledu stěžovatelky nelze žádost podat opětovně z důvodu změny geopolitických poměrů v regionu, do něhož chtěla munici vyvážet. Stěžovatelka rovněž tvrdí, že dokud nebude správní řízení pravomocně ukončeno, nemůže uplatňovat nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen „*zákon č. 82/1998 Sb.*“). Dojde-li k zastavení řízení, stává se podle ní titulem k náhradě škody nesprávný úřední postup. Má za to, že její postavení se tím výrazně zhoršuje, neboť ve věci nebylo meritorně rozhodnuto.

[10] Pokud by byly správné závěry městského soudu, pak by podle stěžovatelky správní orgány mohly docílit zastavení řízení pro bezpředmětnost žádosti v jakémkoli jiném obdobném případě tím, že řízení budou protahovat, případně budou spoléhat na délku soudního řízení a případný neúspěch žadatele v něm. Stěžovatelka rovněž upozorňuje na nejednotnost judikatury týkající se řízení o licencích k mezinárodnímu obchodu s vojenským materiálem. Má za to, že žalovaný nikdy v minulosti neargumentoval tak, že marné uplynutí navrhované doby platnosti licence je důvod pro zastavení řízení.

[11] Stěžovatelka závěrem poukazuje na odlišnosti projednávané věci oproti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2022, č. j. 4 As 355/2021 - 41 (dále jen „*rozsudek čtvrtého senátu*“), o nějž opřel své závěry městský soud. Podotýká, že čtvrtý senát za důvod zastavení správního řízení pro zjevnou bezpředmětnost v obdobné věci označil výlučně opožděnou změnu navrhované doby platnosti licence – ta v uvedeném případě proběhla až po vydání usnesení o zastavení řízení pro zjevnou bezpředmětnost. Stěžovatelka má za to, že taková situace v projednávané věci nenastala. Dále poukazuje na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2009, č. j. 9 As 21/2019 - 150, podle něhož nelze ve správním řízení rozhodovat na základě skutkového stavu zjištěného před jedenácti lety.

[12] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti souhlasí se závěry městského soudu a Nejvyššímu správnímu soudu navrhl, aby kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou a proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Poté přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Stěžovatelka podala kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., věcně však svou argumentaci k důvodu podle písm. d) daného ustanovení neuvedla.

Tímto důvodem se Nejvyšší správní soud musel zabývat z úřední povinnosti, avšak v napadeném rozsudku neshledal vadu, k níž by musel z úřední povinnosti přihlédnout.

[16] Nejvyšší správní soud v prvé řadě připomíná, že kvalita žaloby předurčuje kvalitu a obsah rozhodnutí soudu a že „*míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující, obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují,*“ (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS, odst. [32]). Uvedené stejnou měrou platí i pro formulaci kasační stížnosti (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 11. 2019, č. j. 6 As 137/2019 - 55).

[17] K obsahu kasační stížnosti i podstatné části předestřených námitek je třeba obecně uvést, že stěžovatelka v excesivní míře kopíruje svá podání uplatněná ve skutkově obdobných předcházejících případech, eventuálně svou žalobu, aniž by věcně reagovala na závěry napadeného rozsudku či reflektovala rozsudky Nejvyššího správního soudu, které těmto námitkám ve skutkově obdobných věcech nepřisvědčily (srov. zejm. rozsudky ze dne 21. 4. 2022, č. j. 4 As 355/2021 - 41, a ze dne 24. 4. 2023, č. j. 2 As 172/2022 - 42 [dále jen „*rozsudek druhého senátu*“]). V tomto směru lze příhodně poukázat na to, že stěžovatelka je v kasační stížnosti povinna „*cíleně reagovat na rozhodnutí krajského soudu a kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě jeho argumentaci. Nepostačuje, je-li kasační stížnost pouhým opakováním žalobních námitek. Převzít do kasační stížnosti argumentaci ze žaloby je možné, avšak pouze v rámci cílené polemiky se závěry krajského soudu, případně v rámci poukazu na to, že argumentace v žalobě nebyla krajským soudem vypořádána (a jeho rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné). Účelem kasační stížnosti není ještě jednou, před vyšší instancí, zopakovat vypořádání žalobních bodů, kterými se již zabýval krajský soud, nýbrž polemizovat se závěry samotného krajského soudu, a tím prověřit jejich zákonnost. [...] kasační stížnost (její část), která fakticky beze změny opakuje žalobní tvrzení a nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a bude proto jako nepřipustná odmítnuta (§ 104 odst. 4 s. ř. s.),*“ (srov. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2023, č. j. 3 Afs 231/2022 - 46, odst. [16]).

[18] Tvrdí-li stěžovatelka, že její žádost nebyla bezvadná a že jí není zřejmé, proč žalovaný nepřipustil změnu původní žádosti, je nutné upozornit, že tato část kasační stížnosti doslova odpovídá znění žaloby na str. 2 a 3, přičemž stěžovatelka nijak nereaguje na argumentaci městského soudu v odst. 34 a násl. napadeného rozsudku. S ohledem na výše uvedenou judikaturu je tato námitka podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná.

[19] Stěžovatelka má dále za to, že tvrzená vada žádosti nemůže představovat důvod k zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. I v této námitce stěžovatelka pouze přepsala svou žalobu ze stran 3 a 4 bez ohledu na odůvodnění napadeného rozsudku v odst. 26 a násl. Tato námitka je rovněž nepřipustná.

[20] Podle stěžovatelky nemohla být její žádost zjevně bezpředmětná. Její právní postavení totiž při vydání rozhodnutí v daném řízení doznalo změny s ohledem na proměnu geopolitických poměrů v regionu, do něhož stěžovatelka chtěla vyvážet

pokračování

municipi, jakož i s ohledem na potenciální uplatnění nároku na náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb. Nejvyšší správní soud v tomto směru upozorňuje na § 104 odst. 4 s. ř. s., který upravuje mj. zákaz nových námitek v řízení o kasační stížnosti, pokud stěžovatelka mohla námitky uplatnit již v řízení před městským soudem (srov. např. rozsudky NSS ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 464/2018 - 24, odst. [24], nebo ze dne 2. 7. 2008, č. j. 1 Ans 5/2008 - 104). Smyslem této úpravy je zachovat kasační charakter řízení o kasační stížnosti a zabránit stěžovateli, aby v kasační stížnosti uplatnila jiné důvody, než které uplatnila v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno (srov. Kühn, Z., Kocourek, T. a kol., Soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, právní stav k 31. 5. 2019, dostupné v systému ASPI, k § 104 odst. 4). K výše uvedené kasační námitce je třeba doplnit, že ji stěžovatelka v žalobě nevzniesla, přestože tak mohla učinit. Daná námitka tak je podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná

[21] Další námitka směřuje k otázce správnosti a jednotnosti rozhodovací praxe správních soudů v případech skutkově odpovídajících projednávané věci. Nejvyšší správní soud opětovně poukazuje na rozsudky druhého a čtvrtého senátu, v nichž se zabýval skutkově i právně podobnými případy stěžovatelky a v nichž stěžovatelka uplatnila totožnou kasační námitku. Nejvyšší správní soud nevidí důvod se v daném případě od závěrů druhého a čtvrtého senátu odchýlit, ostatně je stěžovatelka ani nerozporuje, proto na ně lze v podrobnostech odkázat (srov. odst. [15] a násl. rozsudku druhého senátu a odst. [23] a násl. rozsudku čtvrtého senátu). Tato kasační námitka není důvodná.

[22] Pokud jde o namítané odlišnosti nyní posuzovaného případu oproti rozsudku čtvrtého senátu, lze opět poukázat na totožnou argumentaci, kterou stěžovatelka předešlela v řízení vedeném pod sp. zn. 2 As 172/2022. Nejvyšší správní soud této námitce v odst. [17] a [18] rozsudku druhého senátu nepřisvědčil. Její obsah se přitom od té, kterou stěžovatelka uplatnila v projednávaném případě, nijak relevantně neodlišuje. Zdejší soud proto ani v tomto směru neshledal důvod odklonit se od názoru uvedeného ve své dosavadní judikatuře. Námitka proto není důvodná. Poukazuje-li dále stěžovatelka na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2009, č. j. 9 As 21/2019 - 150, je třeba opět upozornit, že jde o opsaný žalobní bod ze str. 6 žaloby bez jakékoli reakce na vypořádání žalobní námitek v odst. 39 napadeného rozsudku. Tato kasační námitka je tak s ohledem na judikaturu uvedenou v odst. [17] výše nepřípustná.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů shledal kasační stížnost nedůvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. zamítl.

[24] O nákladech řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, kasační soud proto žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 2. října 2024

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu